

Kolumna

Miti in resnice o inovacijah

Na podlagi zapisa v SSKJ so miti zelo pozitivna, a nerealna predstava o določenih dogodkih, pojavih, ljudeh. Tudi okoli inovacij in inovativnosti kroži več mitov, ki so ali zelo pozitivni ali pa sploh ne. V tem prispevku je zbranih deset pogostih mitov o inovacijah in njihovih resnic.

#1 Inovacija je nova stvar in predstavlja tehnološki preboj

Inovacije so v resnici novosti s pomembno omembo, da so to novosti, ki so že prisotne na trgu in ki ustvarjajo vrednost za uporabnike in inovatorja oziroma podjetje. So pa inovacije različne in ni nujno, da so inovacije novosti, ki spreminjajo svet, niti fizični izdelki podprti s patenti. V resnici je velika večina inovacij takšnih novosti, ki že nadgrajujejo obstoječe produkte in jim rečemo stalne inovacije, vedno pomembnejše pa so inovacije, pri katerih se poleg produkta inovira tudi poslovni model. Govorimo o prebojnih in disruptivnih inovacijah. Ne smemo pa seveda spregledati tudi trženjskih in družbenih inovacij.

#2 Inovativnosti se ne moreš naučiti

Kot vsake večšine se je tudi inovativnosti treba vsaj delno priučiti. Bolj smiselno bi bilo reči, da se kreativnosti ne da naučiti, pa še to se da učinkovito spodbuditi z ustreznimi pristopi. Če govorimo o inovativnosti, govorimo o procesih, ki od osebe ne zahtevajo le kreativnosti, ampak veliko discipline, doslednosti in predvsem vztrajnosti ter metodološkega pristopa, da izbrano idejo pripeljemo vse do inovacije. Drži pa, da se inovativnosti ne uči kot npr. matematike in slovenščine, ampak učimo ljudi, kako prižgati njihov notranji ogenj za inoviranje, ga vzdrževati in stalno razvnamati.

#3 Inovativnosti ne moreš prisiliti

Podobno kot prejšnji mit tudi ta le delno drži. Skoraj gotovo drži, da s prisilo res ne bomo dvignili ravni inovativnosti v našem podjetju, bomo pa s primernimi pristopi, ustvarjenim okoljem, ki spodbuja inovativnost in ne kaznuje napak, odnosom, aktivnostmi in predvsem zgledom brez dvoma bistveno pripomogli k dvigu inovativnosti in inovacijske kulture. V resnici bi bolj držal mit, da brez spodbud inovativnost umre.

#4 Spremembe so vedno dobre

Ena najpogostejših izjav zadnjih letih pravi, da so spremembe naša edina stalnica in da so spremembe neobhodno dejstvo. Pa so spremembe res vedno dobre? V resnici ne. Spremembe so dobre in potrebne

le takrat, ko so te smiselne in potrebne. Spremembe morajo odgovarjati na zaznane probleme ter reševati bolečine in izzive. Ravno toliko kot sprememba je za uspešno delovanje podjetja pomembna tudi stabilnost, sploh če spremembe niso potrebne.

#5 Inoviranje je drago in časovno potratno

Ta mit delno drži, izpodbijajo pa ga predvsem mlada, inovativna podjetja oz. startupi, ki z nizkimi investicijami razvijajo odlične inovacije. Pri inovacijah je zelo pomembno, da rešitev odgovarja na problem in bolečino čim večjega števila ljudi, kar se odraža v tem, da trg takšno rešitev zelo hitro sprejme brez obsežne promocije, ki lahko predstavlja velik finančni delež v celotnih izdatkih za razvoj inovacije. Dodatno pa sodobni pristopi k inoviranju stremijo k temu, da se s pogostimi napakami na začetku inovacijskega procesa izognemo velikim in finančno obremenjujočim napakam v kasnejših fazah.

#6 Kreativnost je pogoj za inovativnost

Ta mit v veliki meri drži, ni pa kreativnost edini pogoj. Kreativnost je predvsem pomembna v začetnih stopnjah inovacijskega procesa, ko je potrebno veliko različnih idej, pa tudi v nadaljevanju, ko je treba probleme kreativno reševati. Poleg kreativnosti so pogoji za uspešno inoviranje še sistematičnost, disciplina, vztrajnost, doslednost, sodelovanje.

#7 Za inovacijo je potrebnih 100 idej

V splošnem drži in bi lahko to podprli tudi s statistiko, da je večja možnost za uspeh ene inovacije, če pridobimo več idej. Je pa tudi res, da iz množice nekakovostnih in nesmiselnih idej ne bomo prišli do uspešne inovacije. Viharjenje možganov je ena izmed pogostejše uporabljenih tehnik za ustvarjanje idej, ki pa je učinkovita takrat, ko moderator ustrezno krmili udeležence, da ustvarjajo ideje, ki naslavlja rešitev za problem, izziv ali bolečino, ki je bila zaznana na trgu.

#8 Inovativnosti se ne da meriti

Ne drži. Inovativnost, inoviranje in inovacijski procesi so danes dobro definirani, prav tako so predlagani kazalniki in načini merjenja ter spremljanja na več nivojih. O tem v novi knjigi o merjenju inovativnosti »Innovation Accounting« podrobno pišeta Esther Gons in Dan Toma, ki smo ga gostili tudi v epizodi #12 podcasta Gravitacija.

#9 Vsaka inovacija je dobra za človeštvo in napredek

Žal to ne drži. Skozi zgodovino je bilo precej inovacij, ki so negativno vplivale na mnogo življenj. Nekaj neposredno, nekaj pa posredno in nenadejano. Zato je toliko pomembneje, da pri razvoju inovacij gledamo široko in upoštevamo morebitne posledice, ki na prvi pogled niso opazne.

#10 Inovatorji so geniji

Ko govorimo o novodobnih ali malenkost starejših inovatorjih večina pomisli na našega Petra

Florjančiča, Nikolo Teslo, Thomasa Alvo Edisona, Elona Muska, Steva Jobsa in druge opevane in izpostavljene osebe, ki jih povezujemo s pomembnimi inovacijami. Brez dvoma so vsi naštetih zelo posebni in izredni ljudje ter inovatorji, je pa zmotno, da so vsi inovatorji geniji. V podjetjih imamo mnogo odličnih zaposlenih, ki se morda držijo v ozadju, kljub temu da v njih vrejo ideje za nove inovacije. Vse, kar potrebujejo, je nekdo, ki jih bo prepoznal, potegnil na svetlo in okoli njih zgradil inovacijsko ekipo. Časi posameznikov so zaključeni. Danes je čas za ekipo. [gg](#)

Foto: Uroš Tanc

V podjetjih imamo mnogo odličnih zaposlenih, ki se morda držijo v ozadju, kljub temu da v njih vrejo ideje za nove inovacije. Vse, kar potrebujejo, je nekdo, ki jih bo prepoznal, potegnil na svetlo in okoli njih zgradil inovacijsko ekipo. Časi posameznikov so zaključeni. Danes je čas za ekipo.

dr. Aleš Ugovšek

vodja področja Inovativnost, GZS

Skupina GEN zagotavlja energijo.

ZANESLJIVO. NIZKOOGLJIČNO.

Tudi v zahtevnih razmerah delujemo nemoteno: proizvodimo, tržimo in prodajamo ter investiramo. Zanesljivo oskrbujemo Slovenijo z domačo električno energijo.

GEN
SKUPINA

www.gen-energija.si